

Cylchlythyr | Circular

Canllawiau Diwygiedig ar Siarteri Myfyrwyr 2022

Dyddiad: 04 Gorffennaf 2022
Cyfeirnod: W22/20HE
At: Benaethiaid sefydliadau addysg uwch
Penaethiaid colegau addysg bellach a reoleiddir a/neu a
ariennir yn uniongyrchol
Undebau Myfyrwyr Cymru
Ymateb erbyn: Dim angen ymateb
Cyswllt
Enw: Nicola Hunt
Ffôn: 029 2085 9735
E-bost: nicola.hunt@hefcw.ac.uk

Mae'r cylchlythyr hwn yn cynnwys canllawiau diwygiedig CCAUC ar siarteri myfyrwyr, ynghyd â chanlyniadau'r ymgynghoriad a gynhaliwyd drwy gylchlythyr [W21/41HE](#).

Os oes angen y ddogfen hon arnoch
mewn fformat hygyrch arall, anfonwch
e-bost i info@hefcw.ac.uk.

Noddir gan
Lywodraeth Cymru
Sponsored by
Welsh Government

Cyflwyniad

1. Mae'r cylchlythyr hwn yn nodi canllawiau diwygiedig CCAUC ar Siarteri Myfyrwyr, ynghyd â chanlyniadau'r ymgynghoriad a gynhaliwyd drwy gylchlythyr [W21/41HE](#).

Y Cefndir

2. Ers 2012/13, mae CCAUC wedi'i gwneud hi'n ofynnol i'r holl sefydliadau a reoleiddir ac/neu a gyllidir sefydlu siarter myfyrwyr. Amlinellwyd y gofyniad hwn yng Nghylchlythyr W11/31HE. Cafodd effaith y canllawiau ei monitro yn 2013 (cylchlythyr [W13/27HE](#)), a diweddarwyd y canllawiau mewn ymateb i'r ymarfer monitro yn 2014 (cylchlythyr [W14/05HE](#)). Cyhoeddwyd diwygiadau pellach yn 2017 (gweler cylchlythyr [W17/19HE](#)) a 2019 (gweler cylchlythyr [W19/15HE](#)).
3. Ym mis Rhagfyr 2021 cynhaliodd CCAUC ymgynghoriad, drwy gylchlythyr [W21/41HE](#), ar newidiadau arfaethedig i'r canllawiau i'w gwneud yn ofynnol i Siarteri Myfyrwyr gynnwys gwybodaeth am ddiogelu fel y bo'n berthnasol i addysg uwch ddiogel a chynhwysol, yn ogystal â gwybodaeth bellach am iechyd a llesiant.

Canlyniadau'r ymgynghoriad

4. Daeth yr ymgynghoriad i ben ym mis Chwefror 2022. Cawsom 10 ymateb i'r ymgynghoriad. Rhestrir yr ymatebwyr yn **Atodiad A**.
5. Ar y cyfan, roedd yr ymatebwyr yn cefnogi ein cynigion i ddiweddarau'r canllawiau, gyda rhai cafeatai. Cynigiodd yr ymatebwyr hefyd awgrymiadau am wybodaeth arall y dylid ei chynnwys yn y canllawiau ar Siarteri Myfyrwyr. Rydym wedi ystyried rhai o'r awgrymiadau hyn yn y canllawiau, a byddwn yn ystyried y gweddill mewn fersiynau pellach o'r canllawiau, fel bo'n briodol.
6. Mae canlyniadau'r ymgynghoriad wedi cael eu hadlewyrchu yn y canllawiau diwygiedig, a ddarperir yn **Atodiad B**.
7. Yng nghylchlythyr W21/41HE nodwyd y byddem yn adolygu iaith y canllawiau er mwyn sicrhau eu bod yn parhau i fod yn hygyrch, yn enwedig i'r corff o fyfyrwyr. Un o'r prif bwyntiau a welwyd yn gyffredin drwy'r holl ymatebion i'r ymgynghoriad oedd yr angen i'r canllawiau eu hunain fod yn ystyrion i'r sefydliadau ac i'r corff o fyfyrwyr. Rydym yn cydnabod, dros amser, fod y canllawiau wedi cael eu hehangu i gynnwys nifer o ofynion penodol o ran yr wybodaeth y dylid ei chynnwys yn nogfennau'r Siarter Myfyrwyr. Rydym wedi adolygu'r canllawiau presennol a llunio cyfres o egwyddorion a disgwyliadau lefel uchel, sydd ar gael yn **Atodiad B**, y dylai sefydliadau ac undebau myfyrwyr roi ystyriaeth iddynt wrth adolygu'r Siarter Myfyrwyr. Dylai sefydliadau barhau i ddarparu dolenni i'r wybodaeth a oedd yn ofynnol yn flaenorol mewn Siarteri Myfyrwyr, ac mae hyn wedi'i amlinellu yn y canllawiau diwygiedig.
8. Dylai'r Siarter Myfyrwyr fod yn ddogfen wedi'i datblygu ar y cyd sy'n adlewyrchu anghenion y corff o fyfyrwyr a chyfeiriad strategol y sefydliad. Nid yw'n fwriad

gennym i'r siarter ddisodli polisïau sefydliadol allweddol na/neu dogfennau cyfreithiol.

Ymatebion i'r ymgynghoriad

9. Sylwadau cyffredinol:

- roedd yr ymatebwyr yn falch o gael y cyfle i gymryd rhan yn yr ymarfer i ddatblygu canllawiau diwygiedig.
- byddai angen cyfathrebu'n effeithiol er mwyn sicrhau bod myfyrwyr yn ymwybodol o'r canllawiau diwygiedig hyn.
- awgrymodd un ymatebwr y byddai'n ddefnyddiol cynnal adolygiad cyfannol o ganllawiau Siarteri Myfyrwyr, er mwyn sicrhau bod y canllawiau'n dal o gymorth i sefydliadau wella profiadau myfyrwyr.

C1 Ydych chi'n cytuno ei bod hi'n fuddiol i'r canllawiau ar siarteri myfyrwyr gynnwys gwybodaeth am ddiogelu, fel y bo'n berthnasol i addysg uwch ddiogel a chynhwysol? (10 ymateb)

Cytuno: 4

Cytuno gyda chafeat: 5

Anghytuno: 1

- Ar y cyfan, roedd yr ymatebion o blaid cefnogi'r egwyddor o hyrwyddo addysg uwch ddiogel a chynhwysol mewn siarteri myfyrwyr, yn ogystal â gwybodaeth am ddiogelu.
- Fodd bynnag, awgrymwyd y gallai defnyddio'r term 'diogelu' fod yn broblemus neu beri dryswch, gan fod y term yn cael ei ddefnyddio'n arferol wrth gyfeirio at bolisïau/darpariaeth gwasanaeth i blant, pobl ifanc ac oedolion sy'n agored i niwed. Gan hynny, byddai eglurder ynghylch y defnydd o'r term 'diogelu' yn y cyd-destun hwn yn cael ei groesawu.
- Awgrymai un ymatebwr y gallai'r defnydd o'r term 'diogelu' yng nghyd-destun addysg uwch wrthdaro ag ymreolaeth ac annibyniaeth myfyrwyr fel oedolion, a gallai hefyd greu ansicrwydd ynghylch llinellau cyfrifoldeb yn gysylltiedig â dyletswydd gofal prifysgol. Yn yr un ymateb, awgrymwyd y dylai CCAUC gadw'r term 'diogelu' ar gyfer plant ac oedolion sy'n agored i niwed, ac y dylai unrhyw gyfeiriad at hynny yn y siarter myfyrwyr fod yn gymesur â'i berthnasedd i leiafrif o fyfyrwyr.
- Awgrymodd un ymatebwr y byddai cyfeiriad at ddyletswydd gofal prifysgol i "feithrin amgylcheddau diogel a chynhwysol" yn elfen werthfawr i'w chynnwys yn y siarter, gan gynnwys manylion am strategaethau a gwasanaethau'r brifysgol a oedd yn cefnogi amgylchedd diogel a chynhwysol i'r holl fyfyrwyr.
- Mewn un ymateb, mynegwyd pryder y byddai CCAUC yn ei gwneud hi'n ofynnol i sefydliadau gyflawni mwy na'u dyletswydd gofal i bob myfyriwr yn ôl cyfraith gyffredin, gan ehangu ar y dyletswyddau cyfreithiol sydd ar hyn o bryd wedi'u cyfyngu i blant ac oedolion sy'n agored i niwed.
- Awgrymodd un ymatebwr y byddai canllawiau clir i sefydliadau ar faterion yn gysylltiedig â gwahaniaethu ac aflonyddu yn cynorthwyo sefydliadau i ddarparu gwybodaeth berthnasol mewn siarteri myfyrwyr.

- Roedd yr un ymatebwr yn awgrymu y dylai'r ymrwymiadau yn y siarter i sicrhau cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant anelu i fod yn gynhwysol, ac ystyried gofynion penodol yn hytrach na chynnwys datganiadau a oedd yn cyfeirio at gydraddoldeb 'waeth beth fo'r cefndir'. Byddai hynny'n adlewyrchu'r ffaith bod myfyrwyr wedi cael profiadau amrywiol oherwydd eu nodweddion gwarchoddedig, gan ddangos nad oedd 'un ateb addas i bawb' 'waeth beth fo'r' nodweddion gwarchoddedig yn aml yn ystyriol o brofiadau penodol pobl.
 - Roedd un ymatebwr yn awgrymu ei bod yn bwysig amlygu bod amgylchedd diogel a chynhwysol yn rhan annatod o ddarpariaeth addysg uwch. Fodd bynnag, nid siarter myfyrwyr oedd y man priodol i ddarparu gwybodaeth, yn enwedig dolenni i bolisiau a gweithdrefnau, a byddai'n well canolbwyntio ar werthoedd a oedd yn dangos ymrwymiad i ddiogelwch a chynhwysiant.
 - Awgrymodd un ymatebwr y byddai'n ddefnyddiol cael gwybodaeth yn y canllawiau ar siarteri myfyrwyr am ddisgwyliadau CCAUC ynghylch yr hyn y dylid cyfeirio ato mewn perthynas â diogelu, a dylai'r canllawiau alluogi sefydliadau i addasu'r dull o gyflwyno'r wybodaeth, gan gydnabod y byddai pob siarter myfyrwyr yn cael ei hysgrifennu mewn fformat gwahanol.
 - Er bod diogelu'n hanfodol ac yn bwysig i fyfyrwyr, mewn un ymateb awgrymwyd nad oedd y dull a gynigiwyd yn ffordd effeithiol o gyfleu wrth fyfyrwyr fod y mater y derbyn sylw priodol ar lefel sefydliadol.
 - Awgrymodd un ymatebwr y byddai'r cynnig i ychwanegu gwybodaeth am ddiogelu o fudd i fyfyrwyr, gan y byddai'n eu galluogi i ddeall yn well y camau a gymerir gan sefydliadau i ddiogelu myfyrwyr, a'r prosesau sydd ar waith i gefnogi hyn.
10. **Casgliad:** Byddwn yn disgwyl i sefydliadau gyhoeddi datganiad lefel uchel o fewn y Siarter Myfyrwyr sy'n cadarnhau eu hymrwymiad i feithrin amgylcheddau diogel a chynhwysol fel rhan annatod o'u darpariaeth, a'r prosesau sydd ar waith i ddangos yr ymrwymiad hwn. Lle bo'n briodol, dylent gynnwys gwybodaeth am ddiogelu o safbwynt ymarferol, a dyletswydd gofal y sefydliad i'r corff o fyfyrwyr.

C2 Ydych chi'n cytuno ei bod hi'n fuddiol i'r canllawiau ar siarteri myfyrwyr gynnwys gwybodaeth am iechyd a llesiant, gan gynnwys iechyd meddwl? (10 ymateb)

Cytuno: 6

Cytuno gyda chafeat: 3

Anghytuno: 1

- Ar y cyfan, roedd yr ymatebwyr yn cytuno y byddai'n fuddiol i'r canllawiau ar siarteri myfyrwyr gynnwys gwybodaeth am iechyd a llesiant, gan gynnwys iechyd meddwl, er mwyn sicrhau bod myfyrwyr yn ymwybodol o'r gefnogaeth sydd ar gael, a sut i gyrchu'r gefnogaeth honno.
- Awgrymodd un ymatebwr ei bod hi'n bwysig sefydlu dealltwriaeth glir o'r diffiniad 'iechyd meddwl', ac y byddai'n fuddiol i sefydliadau roi esboniad clir o'r math o gefnogaeth y gallai myfyrwyr ei disgwyl, yn ogystal â chyfyngiadau'r gefnogaeth honno.

- Yn yr un ymateb awgrymwyd y byddai'n bwysig i sefydliadau weithio i liniaru problemau a allai gael effaith negyddol ar lesiant myfyriwr, gan gynnwys llesiant pobl eraill yn y gymuned ehangach.
- Roedd un ymatebwr yn cytuno ei bod hi'n bwysig darparu'r wybodaeth dan sylw, ond y dylid dylunio'r siarter ar ffurf cyfres o ddisgwyliadau neu werthoedd, ac na fyddai'n addas defnyddio'r siarter i storio'r wybodaeth hon.
- I fod yn gynhwysol, awgrymodd un ymatebwr y byddai'n bwysig darparu dolenni perthnasol i wasanaethau cymorth i fyfyrwyr ar ystod o broblemau, yn hytrach na chanolbwyntio ar iechyd meddwl yn unig.
- Roedd un ymatebwr yn awgrymu y dylai'r canllawiau ar siarteri myfyrwyr fod yn seiliedig ar adborth gan sefydliadau ac undebau myfyrwyr, ac y dylent ganolbwyntio ar y math o berthynas yr oedd angen ei sefydlu rhwng myfyrwyr a'u sefydliadau er mwyn hwyluso ymgysylltiad, partneriaeth ddilys a chefnogaeth i gyflawni mewn amgylchedd diogel. Gallai hyn gynnwys hyrwyddo cymorth iechyd meddwl yn ogystal â diogelu fel thema gyffredinol ac ar wahân, yn hytrach nag ar ffurf gofyniad ychwanegol.

11. **Casgliad:** Byddwn yn disgwyl i sefydliadau gyhoeddi datganiad lefel yn y Siarter Myfyrwyr sy'n cadarnhau eu hymrwymiad i hyrwyddo iechyd a llesiant myfyrwyr, gan gynnwys cydnabyddiaeth briodol o rolau'r sefydliad a'r myfyriwr unigol er mwyn cefnogi iechyd a llesiant da.

C3 A fydd cynnwys gwybodaeth am ddiogelu, fel y bo'n berthnasol i addysg uwch ddiogel a chynhwysol, neu iechyd a llesiant, gan gynnwys iechyd meddwl, yn creu canlyniadau anfwriadol? (10 ymateb)

Bydd 4

Na fydd 4

Ddim yn berthnasol/dim ymateb: 2

- Awgrymodd un ymatebwr y gallai problemau godi'n gysylltiedig â chapasiti a hyfforddiant, yn ogystal â diffyg arbenigedd mewn senarios lle byddai'n ofynnol i sefydliadau ymwneud ag agweddau ehangach ar fywydau myfyrwyr.
- Yn yr un ymateb, croesawyd y cyfeiriad at egluro pa wasanaethau sydd ar gael gan asiantaethau trydydd sector, gan awgrymu y byddai'n hollbwysig sicrhau bod prosesau clir a ffiniau priodol ar waith i roi cymorth i fyfyrwyr, gan nodi'r gweithiwr cymorth proffesiynol neu'r gwasanaeth cymorth mwyaf priodol ar gyfer hynny.
- Mewn perthynas â phryder ynghylch y term diogelu, roedd un ymateb yn rhybuddio y gallai sefydliadau fod yn atebol pe bai digwyddiadau'n codi ac achosion cyfreithiol yn cael eu dwyn.
- Roedd yr un ymatebwr yn awgrymu y byddai'n bwysig cydnabod y byddai myfyrwyr yn profi ystod o emosiynau mewn ymateb i'r profiadau ac na ddylai sefydliadau geisio dadrymuso myfyrwyr, a rhoi'r argraff iddynt fod angen cymorth strwythuredig arnynt i ymdopi â'u bywyd o ddydd i ddydd. Roedd yr ymateb hwn hefyd yn awgrymu y dylid gofalu i osgoi creu'r argraff bod prifysgolion yn gwbl gyfrifol am unrhyw agweddau ar fywyd neu iechyd myfyriwr, ac y dylai siarteri myfyrwyr esbonio'n glir beth yw cyfrifoldebau

myfyrwyr o ran rheoli eu hiechyd meddwl a'u llesiant eu hunain, yn ogystal â chyfrifoldebau'r brifysgol o ran eu helpu i wneud hynny.

- Mewn un ymateb, awgrymwyd bod angen i sefydliadau esbonio'n glir beth oedd ffiniau'r mathau o wasanaethau cymorth proffesiynol yr oedd sefydliadau'n eu darparu. Dylai cyfeiriadau at iechyd meddwl fod yn glir, yn nhermau canolbwyntio ar ddarparu lleoliad sy'n cefnogi iechyd meddwl da gan annog her a thrylwyrredd deallusol ar yr un pryd. Dylai unrhyw gyfeiriadau at wasanaethau cymorth proffesiynol a ddarperir ganolbwyntio ar rôl y gwasanaethau hynny wrth helpu dysgwyr i ymdopi ag argyfwng a chael gwared â rhwystrau i gyrhaeddiad a dysgu; byddai angen gwahaniaethu'n glir rhwng y cymorth a ddarperir gan sefydliadau i'r myfyrwyr a'r cymorth a ddarperir gan wasanaethau statudol ac/neu ymyraethau meddygol.
- Roedd un ymatebwr yn cytuno ei bod hi'n bwysig sicrhau bod sefydliadau'n darparu amgylcheddau diogel a chynhwysol, ond dywedai nad siarteri myfyrwyr oedd y man priodol i gynnwys yr wybodaeth honno.
- Mewn un ymateb awgrymwyd bod perygl i siarteri myfyrwyr ailadrodd y gwahanol bolisiau sydd gan sefydliadau, a allai ddrysu myfyrwyr a pheri i siarteri droi'n anhylaw.

12. **Casgliad:** Rydym wedi ystyried yr awgrymiadau ynghylch sut i wneud siarter myfyrwyr yn ddogfen fwy defnyddiol ac ystyrion, a byddwn yn cryfhau'r gofyniad i'r siarter gynnwys gwybodaeth glir ynghylch rôl y sefydliad a'r corff o fyfyrwyr, a'u disgwyliadau y naill oddi wrth y llall. Byddwn yn ystyried yr awgrymiadau eraill yn fersiynau nesaf y canllawiau ar siarteri myfyrwyr, ac mewn canllawiau cysylltiedig i gefnogi profiadau myfyrwyr.

C4 A ellid cyflwyno unrhyw ddiwygiadau eraill i'r canllawiau ar siarteri myfyrwyr a fyddai'n gwneud y canllawiau hynny'n fwy defnyddiol? (10 ymateb)

Gellid 4

Na ellid 4

Ddim yn berthnasol/dim ymateb: 2

- Awgrymodd un ymatebydd y gallai fod yn fuddiol gofyn i sefydliadau ymrwymo i nodi myfyrwyr a oedd yn fwyaf 'mewn perygl' o deimlo nad oedd eu hamgylchedd addysgol yn ddiogel, a gweithio'n ddyfal i fynd i'r afael â hynny.
- Mewn un ymateb awgrymwyd y gallai'r canllawiau ar siarteri myfyrwyr gynnwys ffocws ar gynaliadwyedd, fel y bo'n berthnasol i Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol. Gallai'r canllawiau hefyd hyrwyddo manteision economi gylchol, a'r ymrwymiad i sicrhau Sero Net.
- Mewn un ymateb awgrymwyd y dylid ysgrifennu siarteri myfyrwyr mewn iaith sy'n gyfeillgar â myfyrwyr, gan alluogi ymagwedd hyblyg i adlewyrchu'r poblogaethau amrywiol o fyfyrwyr mewn SAUau yng Nghymru.
- Awgrymodd un ymatebwr y byddai'n bwysig sicrhau bod y canllawiau ar siarteri myfyrwyr yn rhoi ystyriaeth i'r boblogaeth gyfan o fyfyrwyr.
- Roedd un ymateb yn awgrymu y dylai siarteri myfyrwyr ystyried anghenion darpar fyfyrwyr yn y dyfodol, gan ystyried tueddiadau a ragwelir. Dywedodd

yr ymatebwr hwn y dylai siarteri myfyrwyr fod ar gael mewn fformatau hygyrch, gan gynnwys mewn ieithoedd eraill ar wahân i Saesneg, ac mewn Braille.

13. **Casgliad:** Byddwn yn cynnwys egwyddor lefel uchel yn y canllawiau y dylai'r siarter myfyrwyr ystyried nodau, ffyrdd o weithio ac egwyddor datblygu cynaliadwy Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015. Byddwn yn cadw'r gofyniad y dylai'r siarter roi ystyriaeth i'r boblogaeth gyfan o fyfyrwyr. Byddwn yn cryfhau'r cyfeiriad yn y canllawiau i sefydliadau sicrhau bod y siarter myfyrwyr yn hygyrch ac ar gael mewn amrywiaeth o fformatau.

C5 Pa effaith (os o gwbl), boed hynny'n gadarnhaol neu'n niweidiol, y bydd y cynigion hyn yn ei chael ar:

- gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg; a
- pheidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na Saesneg. (10 ymateb)

Ddim yn berthnasol/dim ymateb: 6

Sylwadau: 4

- Rhoddodd pedwar ymatebwr sylwadau ar y cwestiwn hwn. Ni chafwyd unrhyw ymateb gan yr ymatebwyr eraill.
- Ar y cyfan, ni nodwyd yn yr ymatebion unrhyw effeithiau cadarnhaol na niweidiol ar y Gymraeg yn sgil y cynigion, ar yr amod bod cymorth ar gael drwy gyfrwng y Gymraeg.
- Mewn un ymateb awgrymwyd ei bod hi'n bwysig i fyfyrwyr allu cyfathrebu drwy eu dewis iaith, ac y byddai angen i sefydliadau sicrhau bod ganddynt gapasiti digonol i gefnogi hyn.
- Mewn un ymateb awgrymwyd y dylai myfyrwyr allu derbyn gwasanaethau cymorth llesiant drwy gyfrwng y Gymraeg.

14. **Casgliad:** Byddwn yn cadw'r gofyniad i sefydliadau gyhoeddi datganiad lefel uchel ynghylch eu cyfrifoldebau o dan Ddeddf yr Iaith Gymraeg. Disgwylir i hyn gynnwys y dulliau a ddefnyddir gan sefydliadau i hybu'r Gymraeg a chyfleoedd i astudio drwy gyfrwng y Gymraeg, gan gynnwys ymgysylltu â'r Coleg Cymraeg Cenedlaethol. Dylai hyn gynnwys sicrhau bod y Siarter Myfyrwyr gyffredinol ar gael yn Gymraeg.

C6 Sut y gellid newid y polisi er mwyn i'r penderfyniad o ran polisi gael effaith gadarnhaol, neu fwy o effaith gadarnhaol, ar:

- gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg; a
- pheidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg (10 ymateb)

Ddim yn berthnasol/dim ymateb: 7

Dim newidiadau: 1

Awgrymiadau: 2

- Awgrymodd un ymatebwr y dylid cynnwys datganiad y dylai'r siarter fod ar gael yn Gymraeg.

- Awgrymodd un ymatebwr ei bod hi'n bwysig i'r canllawiau ar Siarteri Myfyrwyr gyfeirio at astudio drwy gyfrwng y Gymraeg a mynediad at wasanaethau cyfrwng Cymraeg, yn ogystal â dathlu'r Gymraeg a diwylliant Cymru. Byddai hyn hefyd o gymorth i fyfyrwyr ddeall pa gyfleoedd sydd ar gael i ddefnyddio'r Gymraeg wrth ryngweithio â'r brifysgol, a hefyd o gymorth i bobl ddi-Gymraeg werthfawrogi pwysigrwydd cael dewis iaith, gan gydnabod na ddylid trin y Gymraeg yn llai ffafriol na Saesneg.

15. **Casgliad:** Gweler paragraffau 14.

C7 A yw'r newidiadau a gynigir yn cael unrhyw effaith gadarnhaol neu negyddol, neu'n creu canlyniadau anfwriadol, o ran cydraddoldeb ac amrywiaeth a saith nod llesiant Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru), yr Egwyddor Datblygu Cynaliadwy a'r pum ffordd o weithio? (10 ymateb)

Ydynt: 6

Nac ydynt: 2

Ddim yn berthnasol/dim ymateb: 2

- Nodwyd yn yr ymatebion y byddai'r effeithiau o ran cydraddoldeb ac amrywiaeth a Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (WBFD) yn gadarnhaol, yn enwedig y nodau i sicrhau Cymru iachach a datblygu Cymru o gymunedau cydlynus, yn ogystal â phwysleisio pwysigrwydd iechyd, gwaith cydlynus a chydweithredol, y Gymraeg a diwylliant Cymru.
- Nododd un ymatebwr y byddai'r cynigion yn ffordd well o gyfeirio pobl at wasanaethau a oedd eisoes yn ystyried materion cydraddoldeb ac amrywiaeth, a WBFD.
- Nododd un ymatebwr y byddai'r newidiadau'n cynorthwyo CCAUC i gydymffurfio â WBFD a chanllawiau i gyrrff cyhoeddus.
- Awgrymodd un ymatebwr y gallai cynnwys cyfeiriad at gynaliadwyedd gael effaith gadarnhaol o ran WBFD.
- Nododd un ymatebwr fod y diwygiadau a gynigiwyd i sicrhau amgylchedd dysgu diogel a chynhwysol yn atgyfnerthu ymrwymiad tuag at gydraddoldeb ac amrywiaeth, a nodau WBFD.
- Awgrymodd un ymatebwr y gellid cryfhau'r cyfeiriadau at bwysigrwydd cydnabyddiaeth a dealltwriaeth sefydliadau o groestoriadedd, ynghyd â chydabod anghenion diogelu'r rhai a nodir y anneauidd.
- Awgrymodd un ymatebwr y byddai'n fanteisiol darparu dolenni i bolisiâu'r sefydliad o ran diogelu, trais yn erbyn menywod, trais domestig a cham-drin rhywiol, er mwyn codi ymwybyddiaeth a'i gwneud hi'n hawdd cael mynediad at gymorth.
- Yn yr un ymateb awgrymwyd y byddai gofyn i sefydliadau gynnwys datganiad eu bod yn ymrwmo i sicrhau llesiant myfyrwyr, gan gynnwys iechyd meddwl, ac i nodau llesiant WBFG, a darparu dolenni i wybodaeth bellach am strategaethau'r sefydliad yn y meysydd hynny, yn fodd i sicrhau bod sefydliadau'n ymrwmo i roi camau ar waith i wella llesiant myfyrwyr.

16. **Casgliad:** Byddwn yn gynnwys gofyniad i sefydliadau gyhoeddi datganiad i esbonio sut maent yn cefnogi iechyd a llesiant myfyrwyr, gan gynnwys dolenni i

wybodaeth bellach. Fel y nodir uchod, byddwn yn cynnwys cyfeiriad at Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol. Byddwn yn ystyried yr awgrymiadau eraill yn fersiynau nesaf y canllawiau.

Y camau nesaf

17. Dylid ystyried y canllawiau diwygiedig yn Atodiad B yn rhan o'r broses flynyddol i adolygu'r siarter myfyrwyr. Dylai'r sefydliad a'r corff o fyfyrwyr gynnal yr adolygiad hwnnw mewn partneriaeth, ar gyfer blwyddyn academaidd 2022/23 a thu hwnt. Os bydd yr adolygiad hwn yn cynnwys Undeb y Myfyrwyr fel y grŵp cynrychioliadol, dylai swyddogion sabothol sicrhau eu bod yn gallu cynrychioli safbwyntiau'r corff amrywiol o fyfyrwyr wrth drafod ac argymhell newidiadau i'r Siarter, gan roi ystyried i safbwyntiau'r myfyrwyr a gweithio gyda chynrychiolwyr y myfyrwyr fel bo'n briodol. Dylai sefydliadau sicrhau bod y siarter myfyrwyr yn seiliedig ar ystod o safbwyntiau gan staff a myfyrwyr, a bod aelod uwch o'r staff yn goruchwyllo'r broses.
18. Yn rhan o'r broses adolygu dylid hefyd ystyried [gweledigaeth a phwrpas ar gyfer cynnwys dysgwyr a phartneriaeth â myfyrwyr](#), a ddatblygir gan Lywodraeth Cymru a CCAUC ar y cyd â sefydliadau partner ac mewn ymgynghoriad â grwpiau myfyrwyr a chynrychiolwyr y sector.
19. Gofynnir i sefydliadau anfon cadarnhad i quality@hefcw.ac.uk erbyn **1 Hydref 2022** fod y siarter myfyrwyr wedi'i diweddarau i adlewyrchu'r canllawiau newydd.
20. Mae'n ofynnol i gyrrff llywodraethu sefydliadau roi sicrwydd blynyddol eu bod wedi derbyn copi o'r siarter myfyrwyr a'r cytundeb perthynas â myfyrwyr yn rhan o'r [Fframwaith Asesu Ansawdd ar gyfer Cymru](#). Dylid ystyried y canllawiau newydd yn rhan o'r broses hon.

Rhagor o wybodaeth / ymatebion i:

21. Am ragor o wybodaeth, cysylltwch â Nicola Hunt (029 2085 9735; nicola.hunt@hefcw.ac.uk).

Asesu effaith ein polisiau

22. Rydym wedi cynnal asesiad effaith er mwyn helpu i amddiffyn rhag gwahaniaethu a hyrwyddo cydraddoldeb. Buom hefyd yn ystyried effaith y polisiau ar y Gymraeg, a darpariaeth Gymraeg yn sector AU Cymru, a'r effeithiau posibl ar y nodau a geir yn Nedd Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, gan gynnwys ein Hamcanion Llesiant. Cysylltwch ag equality@hefcw.ac.uk am ragor o wybodaeth am asesiadau effaith.
23. Mae'r canllawiau ar Siarteri Myfyrwyr yn ei gwneud yn ofynnol i sefydliadau gynnwys gwybodaeth yn y Siarter sy'n berthnasol i'r corff amrywiol o fyfyrwyr, gan gynnwys myfyrwyr â nodweddion gwarchoddedig. Rydym hefyd wedi cynnwys

disgwyliad y dylai'r siarter ystyried nodau, ffyrdd o weithio ac egwyddor datblygu cynaliadwy Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015.

24. Rydym wedi cadw'r gofyniad i Siarteri Myfyrwyr ddarparu gwybodaeth ynghylch sut mae'r sefydliad yn cyflawni ei gyfrifoldebau o dan Ddeddf yr Iaith Gymraeg, gan roi ystyriaeth i Safonau'r Gymraeg a hyrwyddo astudio drwy gyfrwng y Gymraeg.

Ymatebwyr

Y Brifysgol Agored yng Nghymru
Grŵp Llandrillo Menai
Grŵp NPTC
Prifysgol Aberystwyth
Prifysgol Bangor
Prifysgol Caerdydd
Prifysgol Cymru Y Drindod Dewi Sant
Prifysgol Glyndŵr Wrecsam
Prifysgol De Cymru
Prifysgol Metropolitan Caerdydd